

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ZA ROK 2018

Zadania realizowane przez GKRPA i Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień były prowadzone zgodnie z założeniami przyjętymi do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dąbrówno na rok 2018.

Zaplanowano budżet w wysokości 60.000 zł., z którego 2.400 zł przeznaczono na przeciwdziałanie narkomani, a 57.600 zł. przeznaczono na przeciwdziałanie alkoholizmowi. W związku z dodatkowymi wpływami ze sprzedaży alkoholu, Uchwałą Rady Gminy Dąbrówno nr LII/321/18 z dnia 18 października 2018 roku, budżet zwiększony został o 9350,00 zł tj. do wysokości 72000 zł, zgodnie z zaplanowanymi wydatkami wynikającymi z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki jest podstawowym dokumentem określającym zakres działań mających na celu ograniczenie spożycia napojów alkoholowych na terenie Gminy Dąbrówno oraz inicjowania i wspierania przedsięwzięć na rzecz trzeźwości, zróżnicowanych działań profilaktycznych oraz wszelkiego rodzaju działań związanych z zapobieganiem przemocy.

Zgodnie z zaplanowanymi zadaniami do realizacji w roku 2018, środki finansowe przeznaczono przede wszystkim na:

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB
UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

- 1) W ramach tego zadania na terenie gminy Dąbrówno **działał Punkt Konsultacyjno – Informacyjny przy Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** dla dorosłych, którzy mieli możliwość skorzystania z konsultacji, porady lub wsparcia specjalisty w dziedzinie terapii uzależnień. Konsultacje odbywały się systematycznie (dwa lub trzy dyżury w miesiącu). Zaplanowanych zostało 10 godzin w miesiącu. **Przeznaczono na ten cel 10.200 zł. /umowa zlecenie/**

- 2) W ramach działań Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, udzielana była również pomoc dla wszystkich potrzebujących wsparcia w formie porad, konsultacji psychologicznych. Dyżur dwa razy w miesiącu pełnił psycholog, która była dostępna w soboty w godzinach od 9.00 do 14.00. **Zaplanowano na ten cel 10.200 zł** (10 godzin/miesięcznie).

Nadal jesteśmy jedną z nielicznych gmin powiatu ostródzkiego, zapewniających dużą dostępność do wykwalifikowanej kadry specjalistów pomagających osobom uzależnionym od alkoholu, jak i osobom pijącym ryzykownie, zagrożnym uzależnieniem oraz członkom rodzin z problemem alkoholowym. Dodatkowym atutem jest fakt dostępności do psychologa w soboty. W sumie do 20.11.2018 roku psycholog udzielił **73 indywidualnych konsultacji**, terapeuta – **87 indywidualnych konsultacji** i porad specjalistycznych. Ilość udzielanych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym konsultacji specjalistycznych systematycznie, corocznie wzrasta, co może wskazywać z jednej strony na rosnące potrzeby w tym zakresie, z drugiej strony na wzrost świadomości społecznej i łatwość dostępu do pomocy specjalistycznej na terenie gminy.

- 3) Realizatorem Programu oraz koordynowaniem poszczególnych działań jest Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wynagrodzenie Pełnomocnika w 2018 roku zaplanowane zostało na poziomie 1.400 zł miesięcznie, z tytułu umowy zlecenia. **Na zakupy materiałów na potrzeby działalności Pełnomocnika, GKRPA, Punktu Konsultacyjnego zaplanowano wydatkowanie łącznie kwoty 500 zł.**

- 4) W ramach działań ułatwiających dostęp osobom uzależnionym, współuzależnionym i członkom rodzin z problemem alkoholowym **w roku 2018 podjęto się remontu pomieszczenia Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego**, które mieści się na II piętrze budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie, przy ul. Ogrodowej. Pomieszczenie zostało wyremontowane w ramach własnych zasobów, w ramach nieodpłatnej pracy wolontariackiej, poniesione zostały jedynie koszty zakupu niezbędnych mebli i elementów wyposażenia (stół, krzesła, fotele, wykładzina, farby oraz tabliczki informacyjne). Wyremontowane pomieszczenie wraz z przystosowanym przedpokojem/poczekalnią służy również do organizacji posiedzeń członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, posiedzeń członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, jako biuro pełnomocnika ds. profilaktyki i miejsce spotkań grup wsparcia. **Całkowity koszt remontu pomieszczeń wyniósł 2.850,41 zł**

- 5) **W roku 2018 kontynuowana była współpraca z poradniami specjalistycznymi**, w tym poradniami leczenia uzależnień i współuzależnienia. Na badania do Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Ostródzie, kierowane były osoby trafiające do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z uwagi na to, że osobami motywowanymi do badania w kierunku uzależnienia byli dorośli, którzy posiadali już dorosłe dzieci lub kawalerowie, którzy nie spełniali przesłanek Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu narkomanii, do przymusowego poddania się leczeniu odwykowemu, w roku 2018 nie złożono żadnego wniosku do Sądu o skierowanie na badanie w kierunku uzależnienia.
- 6) Kontynuowana była pomoc w organizacji i działaniu grupy wsparcia dla osób uzależnionych na terenie gminy Dąbrówno. Grupa wsparcia działa od trzech lat. **W roku 2018 odbyły się 32 spotkania grupy wsparcia**. Spotkania miały przede wszystkim na celu motywowanie uczestników do utrzymania abstynencji i wspieraniu poprzez wymianę doświadczeń dotyczących sposobów radzenia sobie z trudnościami życiowymi bez wsparcia alkoholowego. W grupach uczestniczyło 15 osób, częstotliwość spotkań była duża (praktycznie grupa spotykała się raz w tygodniu) co może wskazywać na duże zapotrzebowanie w tym zakresie. Grupy były wspierane przez terapeutę uzależnień, pracującym w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.
- 7) W roku 2018 na terenie gminy Dąbrówno nie były prowadzone wprawdzie **działania o charakterze edukacyjno – korekcyjnych, adresowane do sprawców przemocy domowej**, jednakże w ramach nawiązanej współpracy z Fundacją Centrum Rozwoju Rodziny *Progresja* w Ostródzie, dwie osoby stosujące przemoc w rodzinie zostały skierowane do Programu Korekcyjno – Edukacyjnego, realizowanego przez specjalistów Fundacji, na terenie Ostródy.
- 8) Dofinansowane zostały działania z zakresu profilaktyki pozytywnej, adresowane do 20 uczestników (dorosłych członków rodzin) mające na celu budowanie prawidłowego wzorca redukcji napięcia w sytuacjach trudnych. **Łączny koszt zajęć 2000 zł**
- 9) **Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w roku 2018 ogniskowała się wokół problemów motywowania zgłaszanych do Komisji osób, do

podjęcia leczenia odwykowego (lub leczenia farmakologicznego) oraz kierowania do konkretnych form pomocy (terapeuta uzależnień, psycholog, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej) lub placówek terapeutycznych. Łącznie w okresie od stycznia 2018 roku do 20 listopada 2018 roku odbyło się 13 posiedzeń GKRPA, w grudniu zaplanowane jest jeszcze jedno posiedzenie. Wysłanych zostało 29 wezwań do stawiennictwa na posiedzenia GKRPA oraz 11 zaproszeń dla wnioskodawców i osób współuzależnionych. Osobom wzywanych na posiedzenia GKRPA proponowano pomoc specjalistyczną (rozmowy motywujące do zachowania abstynencji lub ograniczenia spożywania alkoholu z psychologiem i terapeutą uzależnień, spotkania wspierające osoby współuzależnione, poddanie się leczeniu farmakologicznemu – pomoc w zakupie leku, umówieniu wizyty u lekarza). Większość osób skorzystała z oferowanej pomocy specjalistycznej. Jedna osoba została skierowana na badania w kierunku uzależnienia od alkoholu.

Pełnomocnik Wójta pełni jednocześnie funkcję sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku z rezygnacją z udziału w pracach GKRPA jednego z jej członków, w lipcu 2018 roku nastąpiła zmiana w składzie GKRPA. Obecnie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Dąbrówno Nr Or.0050.92.2018 z dnia 04 lipca 2018 r. Celem wykonania zadań związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych powołano następujące osoby: 1) Małgorzata Malimon –przewodnicząca, 2) Mariola Niedoba – sekretarz, 3) Iwona Gurgielewicz – członek, 4) Agnieszka Gąsiorowska – członek, 5) Wojciech Zelmański – członek.

W roku 2018 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”- udział w pracach grup roboczych, regularnie powoływano członka GKRPA. Od listopada 2017 roku GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentowana była przez p. Iwona Gurgielewicz, w roku 2018 przez Panią Agnieszkę Gąsiorowską. W 2018 r wpłynęło 11 formularzy Niebieskiej Karty, w 10 przypadkach wszczęto procedurę NK. Do GKRPA wpłynęło 6 wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu. W 1 przypadku Zespół Interdyscyplinarny złożył wniosek do Sądu o wszczęcie postępowania z art. 207 kk. Ogółem w 2018 roku realizowanych było 27 procedur Niebieskiej Karty: kontynuacja z 2016 roku (4), kontynuacja z 2017 (13) i

założone w 2018 (10). W ciągu roku 2018 zakończono 16 procedur: 1 z 2018 roku, 12 z 2017 roku i 3 z roku 2016. Grupy robocze zbierają się według indywidualnego planu pracy z daną rodziną.

- 10) W 2018 roku z budżetu Pełnomocnika ds. Profilaktyki dofinansowana została dokumentacja projektowo – kosztorysowa pt. *Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Dąbrównie* (budynek GOPS przy ul. Ogrodowej 2, w którym siedzibę ma Punkt Informacyjno – Konsultacyjny, GKRPA oraz biuro pełnomocnika ds. profilaktyki). Prace termomodernizacyjne budynku istotnie podniosą komfort pracy członków GKRPA, GZI, oraz Punktu I-K. **Dofinansowano dokumentację projektowo – kosztorysową w kwocie 10.000 zł**

Działania powyższe miały na celu: 1) Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 2) Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa (zgodnie z Narodowym Programie Zdrowia: 2.4.1, 3.3)

UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE

- 1) W ramach zadania przeprowadzono zaplanowane szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych z terenu gminy Dąbrówno. Szkolenie realizowane było w czerwcu 2018 roku, w formie indywidualnych spotkań, na terenie 13 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Objęci nim zostali sprzedawcy oraz właściciele punktów sprzedaży alkoholu z całej gminy. Przedmiotem szkolenia była szeroko pojęta profilaktyka alkoholowa, a głównym celem uświadomienie uczestnikom konsekwencji wynikających z niedozwolonej, nielegalnej sprzedaży alkoholu, a także trening przydatnych w pracy sprzedawcy umiejętności, np. asertywnego odmawiania. Podczas szkolenia uczestnicy otrzymali ulotki, informatory oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. Realizatorem szkolenia dla sprzedawców był specjalista PARPA z Centrum Profilaktyki i Reeducacji Atelier w Krakowie. Termin szkolenia został zaplanowany tak, aby wzmocnić działania ochraniające dzieci i młodzież przed wakacyjną, zbyt wczesną inicjacją alkoholową (szkolenie odbyło się 11 czerwca 2018 roku). Po szkoleniu sporządzony został Raport, zawierający wnioski i spostrzeżenia trenera. **Całkowity koszt szkolenia na terenie 13 punktów sprzedaży w Gminie Dąbrówno wyniósł 1.000 zł.**

2) Zorganizowano i dofinansowano szkolenia podnoszące kwalifikacje realizatorów Programu, w tym:

✚ Szkolenie dla nauczycieli Publicznej Szkoły Podstawowej w Dąbrównie, Publicznej Szkoły w Elgnowie i Publicznej Szkoły w Marwałdzie: *Program profilaktyczny Busola. Na morzu uczuć i emocji*. W szkoleniu uczestniczyło 13 nauczycieli. Uzyskali oni kwalifikacje do prowadzenia zajęć profilaktycznych wg. założeń Programu Busola, adresowanego do uczniów klas VII – VIII. Szkolenie odbyło się 6 listopada 2018 roku, na terenie Dąbrówna. Uczestnicy otrzymali materiały i podręcznik do prowadzenia zajęć. **Całkowity koszt szkolenia wyniósł 2.500 zł**

✚ Szkolenie dla nauczycieli Publicznej Szkoły Podstawowej w Dąbrównie, Publicznej Szkoły w Elgnowie i Publicznej Szkoły w Marwałdzie: *Program profilaktyczny Unplugged*. W szkoleniu wzięło udział 10 nauczycieli. Uzyskali oni uprawnienia do prowadzenia zajęć profilaktycznych dla uczniów, wg założeń programu Unplugged, na terenie swoich placówek. Uczestnicy otrzymali certyfikaty oraz materiały do prowadzenia zajęć. Szkolenie odbyło się na terenie Centrum Użyteczności Publicznej w Ostródzie, 14 listopada 2018 roku. Organizatorem był Pełnomocnik ds. profilaktyki we współpracy z Gminą Ostróda. **Całkowity koszt szkolenia wyniósł 1.400 zł**

3) W grudniu 2018 roku planowane jest również przeprowadzenie szkolenia dla osób zawodowo zajmujących się działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi oraz członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z zakresu interwencji kryzysowej z osobą stosującą przemoc i procedury Niebieskiej Karty. Pozyskano na szkolenie środki zewnętrzne.

Działania powyższe miały na celu: 1) Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii 2) Szkolenie kadr 3) Edukacja Zdrowotna (zgodnie z Narodowym Programie Zdrowia: 2.2, 3.1.2, 3.1.1)

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

1) W ramach ww. zadania zrealizowano programy profilaktyki uniwersalnej:

✚ Program profilaktyczny *Debata. Porozmawiajmy o dopalaczach*. Zajęcia dla uczniów Publicznej szkoły podstawowej w Dąbrównie, Publicznej szkoły Podstawowej w Marwałdzie i Publicznej szkoły Podstawowej w Elgnowie (klasy III gimnazjum, klasy VI,

VII). Realizację zajęć zaplanowano w czerwcu przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego, tak aby uchronić uczniów przed kontaktem z dopalaczami. **łącznie w zajęciach Debaty wzięło udział 154 uczniów. Koszt zajęć wyniósł 1800 zł**

✚ Realizację programu *Busola. Na morzu uczuć i emocji*, zakończono w 2018 roku. Wzięło w nich udział 31 uczniów klasy VII (Publicznej SP w Dąbrównie i Marwałdzie). Materiały profilaktyczne pozyskano w ramach projektu realizowanego przez Fundację Progresja w Ostródzie.

✚ Realizację programu *Busola. Podróż w bezpieczny świat*, zakończono w marcu 2018 roku. Wzięło w nich udział 41 uczniów (Publicznej SP w Dąbrównie i Marwałdzie). Materiały profilaktyczne pozyskano w ramach projektu realizowanego przez Fundację Progresja w Ostródzie.

✚ Program profilaktyczny Strażnicy Uśmiechu, zrealizowano w okresie luty – maj 2018 r. Uczestniczyło w nim 17 uczniów SP w Dąbrównie. Zajęcia prowadzili nieodpłatnie realizatorzy – nauczyciele.

✚ 3 – 4 grudnia 2018 zaplanowano realizację spotkań profilaktycznych dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Dąbrównie wg. programu *Spójrz inaczej*. **W zajęciach weźmie udział 318 uczniów. Koszt realizacji zajęć – 3.800 zł**

2) Przeprowadzone zostały badania dotyczące zagrożeń ze strony narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży, uczniów publicznych szkół podstawowych w Dąbrównie, Marwałdzie i Elgnowie. Badania zostały przeprowadzone w okresie luty – kwiecień 2018. Po zakończeniu badań ankietowych został opracowany Raport dotyczący zagrożeń substancjami psychoaktywnymi, w szczególności dopalaczami i narkotykami, wśród uczniów szkół gminy Dąbrówno. Raporty dla poszczególnych szkół w Marwałdzie, Elgnowie i Dąbrównie oraz Raport zbiorczy zawierający wnioski końcowe oraz ukierunkowanie działań, wzmacniających działanie czynników chroniących, został przekazany pedagogom ww. szkół. **Łączny koszt wykonania diagnozy oraz sporządzenia Raportu wyniósł 1.500 zł**

3) Przeprowadzenie społecznej kampanii przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu wśród dorosłych mieszkańców gminy Dąbrówno pt. „**Lepiej żyć niż pić**”. Kampania miała na celu uświadomienie problemu alkoholowego na terenie gminy, na co wskazuje systematyczny wzrost środków z budżetów rodzinnych, przekazywanych na zakup alkoholu. W ramach

kampanii wykonane zostały dwa projekty plakatów i wydrukowane plakaty, które zostały wyeksponowane w przestrzeni publicznej (miejscowości gminy Dąbrówno) w okresie sierpień - wrzesień. W październiku i listopadzie, w ramach kampanii *Lepiej żyć niż pić*, w szkołach w Dąbrównie, Elgnowie i Marwałdzie przeprowadzone zostały konkursy plastyczne, mające na celu uświadomić uczniom, jak dużo środków pieniężnych przeznaczanych jest na zakup alkoholu oraz na co innego środki te można by przeznaczyć, co przyniosło by korzyści wielu mieszkańcom gminy. **Łączny koszt kampanii społecznej wyniósł 1.979,70 zł**

- 4) **Zakup materiałów edukacyjnych i profilaktycznych dla uczniów**, umożliwiających realizację zajęć wg założeń programów profilaktycznych: 1) Fantastyczne możliwości 2) Domowi Detektywi 3) Busola. Na morzu uczuć i emocji 4) Busola. Podróż w bezpieczny świat. **Do końca grudnia 2018 zaplanowano na ten cel 840 zł.**

W roku 2018 realizatorem programu był Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Mariola Niedoba.